

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Ndt/21/2018
Identifikačné číslo spisu: 5715010872
Dátum vydania rozhodnutia: 14. augusta 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Harabin
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:5715010872.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Štefana Harabina a členov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Dany Wänkeovej, na neverejnom zasadnutí 14. augusta 2018, v trestnej veci odsúdeného L. F., pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák., vedenej na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 2 Tos 35/2018, v konaní o návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a o návrhu odsúdeného na odňatie a prikázanie veci, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. sa trestná vec odsúdeného L. F., vedená na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 2 Tos 35/2018, tomuto súdu n e o d n í m a .

O d ô v o d n e n i e

Navrhovateľ 6. júla 2015 podal na Okresný súd Martin návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody s tým, že k 20. januáru 2015 spĺňa podmienky. Uznesením Okresného súdu Martin z 20. augusta 2015, sp. zn. 23 PP 100/2015, bol F. podľa § 415 ods. 1 Tr. por. z dôvodov uvedených v § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. podmiennečne prepustený na slobodu z výkonu trestu odňatia slobody vo výmere päť rokov a desať mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu s minimálnym stupňom stráženia, uloženého rozsudkom Okresného súdu Žilina z 30. novembra 2011, sp. zn. 1 T 136/2011. V zmysle §§ 51 ods. 3 písm. b/, 51 ods. 4 písm. j/, 68 ods. 1 Tr. zák. mu súd určil skúšobnú dobu tri roky s nariadeným probačným dohľadom nad odsúdeným, uložil mu povinnosť zamestnať sa v skúšobnej dobe alebo sa preukázateľne uchádzať o zamestnanie, obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok a napokon i povinnosť dostaviť sa do 20. pracovných dní od právoplatnosti rozhodnutia k probačnému a mediačnému úradníkovi Okresného súdu Žilina a osobne sa hlásiť v lehotách určených probačným a mediačným úradníkom. Okresný súd Martin uznesením z 31. januára 2017, sp. zn. 23 PP 100/2015, podľa § 416 Tr. por. z dôvodu v zmysle § 68 ods. 2 Tr. zák. rozhodol, že podmiennečne prepustený F. sa v trojročnej skúšobnej dobe podmiennečného prepustenia, určenej uznesením Okresného súdu Martin z 20. augusta 2015, sp. zn. 23 PP 100/2015, právoplatným 20. augusta 2015, neosvedčil a zvyšok trestu odňatia slobody rok, štyri mesiace a trinásť dní z pôvodne uloženého päť rokov a desať mesačného trestu odňatia slobody, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, uloženým rozsudkom Okresného súdu Žilina z 30. novembra 2011, sp. zn. 1 T 136/2011, z ktorého bol podmiennečne prepustený uznesením Okresného súdu Martin z 20. augusta 2015, sp. zn. 23 PP 100/2015, vykoná. Rozhodnutie o neosvedčení odôvodnil tým, že navrhovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Žilina z 5. októbra

2016, sp. zn. 29 T 86/2016, uznaný vinným z prečinu nebezpečného vyhrážania v zmysle § 360 ods. 1, 2 písm. a/, b/ Tr. zák., pre skutok spáchaný v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia 19. a 20. mája 2016. Uložený mu bol v súlade s §§ 360 ods. 2, 36 písm. l/, 37 písm. m/, 38 ods. 2 Tr. zák., trest odňatia slobody dva roky, so zaradením do ústavu so stredným stupňom strázenia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zák. súd obvinenému uložil i ochranné protitoxikomanické liečenie ústavnou formou. Uznesením Okresného súdu Žilina z 22. marca 2018, sp. zn. 29 T 86/2016, bolo v zmysle § 74 ods. 1 Tr. zák., § 446 ods. 1 Tr. por. F. ochranné protitoxikomanické liečenie ústavné zmenené na ambulantné. Na podklade sťažnosti odsúdeného Krajský súd v Žiline uznesením zo 17. mája 2017, sp. zn. 2 Tos 35/2017, uznesenie okresného súdu podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil a uložil mu, aby vo veci znovu konal a rozhodol. F. 1. augusta 2017 doručil Okresnému súdu Martin generálnu námietku zaujatosti (č. l. 98). Krajský súd toto podanie posúdil ako návrh na odňatie a prikázanie veci a okresnému súdu uložil vec predložiť nadriadenému súdu v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. Najvyšší súd pripisom z 11. októbra 2017, sp. zn. 5 Ndt 25/2017, vrátil trestnú vec odsúdeného okresnému súdu bez meritórneho rozhodnutia o návrhu na odňatie a prikázanie veci, keďže podkladom návrhu bola námietka zaujatosti, o ktorej sa nekoná (§ 32 ods. 6 Tr. por. - nebola vznesená bezodkladne). V súvislosti s ďalšou generálnou námietkou zaujatosti zo 7. septembra 2017 okresný súd obvinenému listom z 15. februára 2018, sp. zn. 23 PP 100/2015, oznámil, že v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. o nej nebude konať, lebo nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 4 Tr. por. Okresný súd Martin uznesením z 27. marca 2018, sp. zn. 23 PP 100/2015, podľa § 416 Tr. por. z dôvodu v zmysle § 68 ods. 2 Tr. zák. opätovne rozhodol, že podmiennečne prepustený F. sa v skúšobnej trojročnej dobe podmieneného prepustenia, určenej uznesením Okresného súdu Martin z 20. augusta 2015, sp. zn. 23 PP 100/2015, neosvedčil a zvyšok trestu odňatia slobody rok, štyri mesiace a trinásť dní z pôvodne uloženého päťročného a desaťmesačného trestu odňatia slobody, so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom strázenia, uloženým rozsudkom Okresného súdu Žilina z 30. novembra 2011, sp. zn. 1T 136/2011, z ktorého bol podmiennečne prepustený uznesením Okresného súdu Martin z 20. augusta 2015, sp. zn. 23 PP 100/2015, vykoná. V súvislosti s ďalšími generálnymi námietkami zaujatosti navrhovateľa zo 14. a 19. marca 2018, predseda senátu na verejnom zasadnutí 27. marca 2018 konštatoval, že tieto neboli vznesené bezodkladne podľa § 31 ods. 4 Tr. por., resp. sú založené na tých istých dôvodoch ako predchádzajúca generálna námietka zaujatosti zo 7. septembra 2017, o ktorej už bolo rozhodnuté najvyšším súdom. Odsúdený podal 5. apríla 2018 na Krajský súd v Žiline návrh na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. a 11. mája 2018 doručil na Okresný súd Martin podanie označené ako námietka zaujatosti, návrh na delegáciu (§ 23 Tr. por.). Námietku zaujatosti vzniesol voči sudcom Okresného súdu Martin JUDr. Rošakovi a JUDr. Medveďovi, z Krajského súdu v Žiline proti predsedom senátu JUDr. Kyselovej, JUDr. Urbanovej, JUDr. Kurákov, JUDr. Gallovej a JUDr. Polkovi a všetkými prísediacim a vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Martin, Krajského súdu v Žiline, ako aj voči zapisovateľom a pracovníkom týchto súdov. Námietku odôvodnil obzvlášť nepriateľským postojom sudcov a prísediacich k jeho osobe, osobnými kontaktmi, spormi a osobitnou nevraživosťou a nadštandardnými vzťahmi z minulosti. Poukázal na subjektívne a objektívne kritéria nestrannosti sudcov a ich preukazovanie. Zdôraznil, že z objektívneho hľadiska nemôžu existovať ani náznaky, vyvolávajúce pochybnosti o nestrannosti, inak by mal byť sudca z konania vylúčený. Nemožno sa preto uspokojiť so subjektívnym vyjadrením sudcu, že sa necíti byť zaujatý. V danom prípade platí tzv. teória zdania a nepostačuje, že sudca je subjektívne nestranný, musí sa tak objektívne javiť aj v očiach strán a musí byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho zaujatosti. Subjektívny prístup podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru spočíva v tom, čo si sudca v danej chvíli myslí vo svojom vnútornom fóre, v rámci objektívneho prístupu sa skúma či sudca poskytuje dostatočné záruky na vylúčenie akejkoľvek pochybnosti o jeho nestrannosti, a teda či nezávisle od jeho správania existujú určité overiteľné skutočnosti, zakladajúce pochybnosti o jeho nezaujatosti. S poukazom na vyjadrené žiadal bezodkladne rozhodnúť o návrhu na delegáciu a o námietke zaujatosti. Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Súčasťou spisu je aj vyjadrenie sudcov Krajského súdu v Žiline k podaniu odsúdeného. Necítia sa byť zaujatí, resp. navrhovateľa nepoznajú (č. l. 164 - 171). Najvyšší súd na podklade návrhu F. preskúmal v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. spis a dôvody na odňatie a prikázanie veci inému súdu a zistil, že návrh nie je opodstatnený. Podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavy“) nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Účelom

práva priznaného podľa tohto ustanovenia je zabezpečiť občanovi, aby ochranu jeho právam poskytol sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc o veci konať a aby ochranu práva v rámci súdnej moci poskytol sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný. Za zákonného sudcu treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce. Ide o významnú ústavnú zásadu, ktorú treba dôsledne zachovávať, to znamená brať ju do úvahy aj pri rozhodovaní o návrhoch na odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. Základné princípy nezávislosti súdnictva vyjadrené v čl. 141 Ústavy znamenajú, že súdne konania a rozhodnutia majú byť nielen objektívne a nestranné, ale objektívnymi a nestrannými sa majú javiť aj navonok. Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca, prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Namietaná zaujatosť sudcov Krajského súdu v Žiline bola vyvrátená písomným vyhlásením členov konajúceho senátu, ako aj všetkých ďalších sudcov trestnoprávneho, obchodného, správneho a občianskoprávneho kolégia, ktorí sa necítia sa byť zaujatí voči odsúdeného a ani k veci nemajú vzťah. Námietka zaujatosti nekonkretizuje skutočnosti, pre ktoré by mal byť konajúci senát, resp. ostatní sudcovia krajského súdu vylúčení. Najvyšší súd podotýka, že procesný postup súdu, resp. orgánov činných v trestnom konaní v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por. nemôže byť predmetom preskúmania v rámci námietky zaujatosti. Odsúdený namieta zaujatosť väčšiny členov trestnoprávneho kolégia krajského súdu, a to JUDr. Kyselovej, JUDr. Urbanovej, JUDr. Kuráka, JUDr. Gallovej, JUDr. Polku, pričom JUDr. Wänkeová je na sťaži na najvyššom súde a JUDr. Marcela Malatká je vylúčená z rozhodovania podľa §§ 32 ods. 1, 31 ods. 3 Tr. por., pretože ako zákonná sudkyňa rozhodovala v prvom stupni v trestnej veci odsúdeného. V trestnej veci odsúdeného by tak mohli rozhodovať len JUDr. Sučík a Mgr. Mazúch, z ktorého dôvodu nadriadený súd podanie posúdil ako návrh na delegáciu veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. V posudzovanom konaní, predmetom ktorého je rozhodnúť o osvedčení sa odsúdeného v skúšobnej dobe podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, uloženého rozsudkom Okresného súdu Žilina z 30. novembra 2011, sp. zn. 1 T 136/2011, bolo prvostupňovým súdom 27. marca 2018 v zmysle § 416 Tr. por. a § 68 ods. 2 Tr. zák. rozhodnuté, že sa prepustený F., toho času v ÚVTOS v Ilave v skúšobnej trojročnej dobe podmieneného prepustenia, určenej uznesením Okresného súdu Martin z 20. augusta 2015, sp. zn. 23 PP 100/2015, neosvedčil a pôvodne uložený trest vykoná. Z dôvodu jeho sťažnosti proti uzneseniu o neosvedčení sa bola trestná vec 22. mája 2018 predložená na rozhodnutie krajskému súdu. F. neuviedol ani jeden dôležitý dôvod na vylúčenie čo i len jedného sudcu krajského súdu. Dôvod delegácie založil iba na všeobecnej konštatácii o nepriateľskom postoji sudcov, prísediacich k jeho osobe, osobných kontaktov, sporov osobitnej nevráživosti a nadštandardných vzťahov, ktoré ničím nešpecifikoval. Delegačný súd v návrhu bez jeho konkretizácie vidí zámer spôsobiť prieťahy v konaní a oddialiť rozhodnutie vo veci samej. Najvyšší súd konštatuje, že nie sú dané okolnosti na odňatie veci Krajskému súdu v Žiline a jej prikázanie inému. Pre vylúčenie všetkých sudcov nestačí vyjadriť ako dôvod nespokojnosti údajne nepriateľský postoj sudcov a prísediacich k jeho osobe, domnelú nevráživosť alebo dokonca nadštandardné vzťahy, bez preukázania ďalších objektívnych skutočností, z ktorých by sa dal vyvodit' záver o zaujatosti týchto sudcov v danej veci. Delegačný súd zo spisu nezistil ani jediná skutočnosť, ktorá by napĺňala dôležitý dôvod v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. a rezultovala delegáciu veci. Na podklade vyjadreného najvyšší súd návrhu obvineného nevyhovet a danú trestnú vec Krajskému súdu v Žiline neodňal.

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

